„Létající“ energetici zdarma poradí obcím, jak ušetřit na energiích

2.5.2024 - | Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Další strategický projekt – Centrum veřejných energetiků (CVE) dostal přiklepnutou dotaci z evropského Fondu pro spravedlivou transformaci. Jako jediný z 13 strategických projektů, které mají šanci sáhnout si na evropské peníze, už rok v praxi částečně funguje a přináší první výsledky. Díky energetickému poradenství CVE financovaného zatím z krajského rozpočtu mají obce a města levnější a „zelenější“ energie.

Už přes rok se zástupci krajského Moravskoslezského energetického centra (MEC) setkávají s primátory a starosty měst a obcí Moravskoslezského kraje, řediteli škol a sociálních zařízení a informují je o možnostech, jak ušetřit na energiích a jak být v energetice soběstačnější. Začalo tak fungovat v Česku první Centrum veřejných energetiků. Ve zhruba 40 obcích a městech poskytlo za tu dobu přes 200 konzultací. V současné době je v provozu 6 pracovišť CVE – v Ostravě, Třinci, Frenštátu pod Radhoštěm, Kopřivnici, Kravařích a v Opavě. Jedná se o dalších dvou pobočkách a také o odbornících, kteří v nich budou působit.

„Víme, že kromě několika málo velkých měst není reálné, aby měl starosta k ruce nezávislého odborníka, který mu v těchto věcech pomůže. Proto jsme začali zřizovat CVE, abychom odbornosti a dovednosti, které jsme získali při správě našich 1239 krajských budov, dokázali jednoduše předat i té nejmenší obci našeho kraje,“ uvedl náměstek hejtmana pro průmysl, energetiku a chytrý region Jakub Unucka a dodal: *„Od CVE si také slibujeme, že pomůže obcím a jejich občanům udělat si reálný obrázek o výhodách i nevýhodách obnovitelných zdrojů energie. Možná se pak někde dohodnou, že větrník za hřištěm není zas tak špatný, pokud elektřina z něj umožní snížit poplatky za ubytování v domově seniorů. A že ta bioplynka u družstva smrdí méně, když díky ní má škola levnější plyn a nemusí zdražovat pronájem tělocvičny pro místní sportovce. A že panely na střeše školy můžou skoro půl roku napájet zdarma místní seniortaxi. O tom všem je komunitní energetika.“*

Právě komunitní energetika bude kromě úspor jednou z hlavních oblastí poradenství CVE, protože lze očekávat nástup další vlny „energošmejdů“, kteří se zaměří právě na tuto oblast.

Náměstek hejtmana Jakub Unucka upřesnil, že prostřednictvím CVE kraj pomůže obcím a šéfům jejich příspěvkových organizací navrhnout úspory a další „vychytávky“, které lze provést „od stolu“, prakticky nic nestojí, ale ve výsledku jejich efekt nemusí být vůbec malý. S veřejnými energetiky mohou zástupci obcí konzultovat také návrhy větších projektů energetických úspor, které ve většině případů vyžadují stavební úpravy a delší čas realizace. Veřejní energetici jsou schopní navrhnout i investice do technologií, které nejen šetří, ale i vydělávají, nebo pomoci při zapojení obcí a jejich organizací do energetických komunit.

„Při tvorbě konceptu CVE jsme vycházeli z několika dopadových studií, které jako jediný kraj v Česku zpracováváme nad rámec zákona – odchod od uhlí, odpojování od centrálního zásobování teplem, jádro, geotermál a další. Všechny doporučené postupy a technologie jsme odzkoušeli na sobě a obcím nabízíme příklady dobré i špatné praxe. Projekt CVE je a bude doplňován dotačními tituly z krajského rozpočtu, jako jsou SMART čidla, statické posudky, jednotný energetický management,“ vysvětlil náměstek hejtmana Jakub Unucka s tím, že evropská dotace pomůže dalšímu rozvoji CVE a také vytvoření systému vzdělávání v oblasti energetiky.

„Na trhu práce chybí dostatečný počet vhodných adeptů pro poradenství a je nutné je pro

poradenskou činnost vyškolit. Toto platí nejen pro pracovníky CVE v Moravskoslezském kraji, ale zcela jistě to bude platit i pro všechny ostatní podobně zaměřené projekty na národní i regionální úrovni v ostatních částech České republiky. S Vysokou školou Báňskou – Technickou univerzitou Ostrava (VŠB–TUO), která je přímým partnerem projektu CVE, je nejen podepsáno memorandum, ale v průběhu letošního roku byla také dohodnuta konkrétní forma i náplň vzdělávacího programu pro energetické poradce, studenty a další zájemce ze strany měst a obcí,“ řekl ředitel Moravskoslezského energetického centra Rostislav Rožnovský.

Upřesnil, že za 10 let fungování MEC se podařilo snížit energetickou náročnost kraje a jeho příspěvkových organizací o více než 20 procent. *„Roční úspora byla vyšší než 120 milionů korun ještě před vypuknutím energetické krize. Během letošního roku MEC inicioval i akceleraci výstavby fotovoltaiky na desítkách krajských budov a vytvoření jednotné metodiky zadávání i provozování různých forem FVE, které jsou již dnes obcím k dispozici. Cílem projektu CVE je tyto odborné znalosti a dovednosti, které pracovníci MEC nabyli, přenést na všech 300 obcí v našem kraji. Struktura majetku, režim spotřeby i možnosti výroby energií jsou mezi krajskými a obecními institucemi prakticky identické,“* vysvětlil ředitel MEC Rostislav Rožnovský.

„Město Opava má v oblasti energetických úspor a ‚ozelenění‘ energie pro město už mnohé projekty hotové, ale ještě větší počet na realizaci čeká. Náš plán je opravdu ambiciózní a určitě tak uvítáme další odbornou pomoc. Zvláště takovou, která je přímo na místě nejen pro nás, ale i pro okolní obce. Osobně vnímám jako velkou přidanou hodnotu CVE právě zprostředkování a přenos informací mezi jednotlivými obcemi. Můžeme tak inspirovat ostatní nebo načerpat zkušenosti z obcí na opačné straně kraje. Budeme tak jednoduše vědět, co chystají kolegové a případně využívat synergický efekt společného postupu. A zároveň využívat poradenskou činnost CVE,“ zhodnotil možnosti spolupráce s CVE náměstek primátora statutárního města Opavy Vladimír Schreier.

„Místní akční skupina Opavsko je iniciátorem vzniku jednoho z prvních energetických společenství v České republice. Dali jsme dohromady tři desítky subjektů z veřejného i soukromého sektoru za účelem úspor a sdílení energie z obnovitelných zdrojů. Z praxe tak víme, že správné informace jsou klíčové pro jakékoliv rozhodování v této oblasti. Proto vítáme vznik CVE, které výrazným způsobem posílí odborné kapacity v komunitní i komunální energetice. Z vlastní zkušenosti víme, že je to opravdu potřeba. Vítáme proto i vznik vzdělávacího kurzu, který bude velkým přínosem. Spolupráci s CVE jsme již zahájili a věříme, že společně se nám podaří naplnit společný cíl – odolnější, bezpečnější, zelenější a efektivní obecní energetika nejen na Opavsku, ale v celém kraji,“ podpořil vznik CVE Jiří Krist, předseda MAS Opavsko a předseda ENERKOM Opavsko.

Centrum veřejných energetiků je jedním z 13 plánovaných transformačních projektů regionu připravovaných pro financování z Operačního programu Spravedlivá transformace. Činnost CVE má podpořit transformaci hospodářství MSK na nízkoemisní a více udržitelné. Poradenství, osvěta i aktivity při propojování stakeholderů v území budou vycházet z cílů Zelené dohody pro Evropu a příslušné legislativy s jeho implementací související, včetně Nařízení 2020/852.

https://www.msk.cz/cs/media/tiskove_zpravy/tiskova-zprava-_-_letajici_-energetici-zdarma-poradi-obcim--jak-usetrit-na-energiich-18780